

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoCsp/43/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419201447
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5419201447.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom M. XXXX/XA, K. proti žalovanému: B. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. V. C., t. č. na neznámom mieste, o zaplatenie sumy 200,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 6Csp/50/2019-86 z 09. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku II., ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku III., ktorým žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Výrok I. rozsudku okresného súdu ostáva nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie odplaty vo výške 16,- eur, poplatkov za upomienky vo výške 180,- eur, zmluvnej pokuty vo výške 33,- eur a zmluvného úroku z omeškania vo výške 44 % ročne zo sumy 200,- eur od 27.10.2015 do zaplatenia, zastavil (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Okresný súd o čiastočnom zastavení konania rozhodol podľa ust. § 145 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), pretože žalobca zobral v tejto časti žalobu pred prvým pojednávaním vo veci späť. Následne okresný súd rozhodoval o zvyšku nároku žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 200,- eur a 5 % úroku z omeškania ročne zo sumy 216,- eur od 27.10.2016 do zaplatenia. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola 27.10.2015 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Na jej základe bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 200,- eur. Pri právnom posúdení veci vychádzal okresný súd z ustanovení zák. č. 129/2010 Z.z. a posudzoval, či úverová zmluva má zákonné náležitosti, ktoré tento zákon vyžaduje pre zmluvu, ktorou sa poskytuje spotrebiteľský úver. Konštatoval, že v predmetnej zmluve je nesprávne uvedená RPMN, nakoľko táto zohľadňuje navýšenie istiny úveru len o sumu 16,- eur definovanú ako odplatu pri poskytovaní peňažných prostriedkov, hoci celkové navýšenie úveru predstavovala suma 104,- eur, ktorá bola okrem tejto odplaty tvorená aj zmluvným úrokom. Na základe tohto zistenia okresný súd ustálil, že v zmysle § 11 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy, sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak voči žalovanému mohol vzniknúť len nárok na vrátenie istiny úveru v sume 200,- eur, vrátane príslušného úroku z omeškania. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter žalovaného nároku a čas podania žaloby, okresný súd s poukazom na § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018 skúmal, či žalobcom uplatnené právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčané. Konštatoval, že splatnosť dlhu bola dohodnutá v splátkach a keďže splatnosť celého dlhu bola dohodnutá na 27.10.2016, ustálil, že splatnosť splátok tak musela byť dohodnutá v rozmedzí odo dňa uzavretia zmluvy, t.j. od 27.10.2015 do dňa konečnej splatnosti 27.10.2016. Hoci dohodu o plnení dlhu v splátkach,

v zmysle ktorej malo dôjsť k strate výhody splátok a tým k obnoveniu času splatnosti dohodnutého v zmluve o spotrebiteľskom úvere žalobca nepredložil, jej existenciu nespochybnil, okresný súd z jeho tvrdení vedel, že vrátenie celkovej čiastky úveru bolo dohodnuté v splátkach, ktorých splatnosť musela nastať do 27.10.2016. Nemal preukázané, že právo na plnenie dlhu v splátkach zaniklo a dlh sa stal splatným tak ako bolo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Takúto procesnú situáciu vyhodnotil v neprospech žalobcu, pokiaľ tento nepreukázal, že nárok je nepremlčaný, tak priznaniu nároku bránila zákonná prekážka vyplývajúca z ust. § 54a Občianskeho zákonníka, pre existenciu ktorej žalobu v časti nedotknutej späťvzatím zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca nepreukázal, že k späťvzatiu žaloby došlo v súvislosti so správaním žalovaného, preto v časti zastavenia konania považoval žalobcu v konaní za neúspešného, rovnako v časti zamietnutia žaloby. V konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, na jeho strane však nevznikli žiadne trovy, preto mu nárok na ich náhradu nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku do výroku II., ktorým bola vo zvyšnej časti žaloba zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o úvere, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 200,- eur s termínom konečnej splatnosti 27.10.2016. Žalovaný svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdil svojim podpisom a bol si vedomý záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy. Spolu so žalobou predmetnú zmluvu vrátane všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú časť predložil súdu, preto poprel záver okresného súdu o neunesení dôkazného bremena. Poukázal na svoje písomné vyjadrenie, ktorým reagoval na výzvu okresného súdu zo dňa 23.06.2020 s tým, že v ňom ozrejmil uzatvorenie Dohody o plnení v splátkach so žalovaným. Na základe neplnenia tejto dohody došlo k jej zániku a splatnosť úveru nastala v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere 27.10.2016.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 389, § 380 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) tento podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len podstatnými námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní a procesným postupom prvoinštančného súdu predchádzajúcemu vydaniu rozhodnutia z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

7. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Podľa ods. 2 skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

8. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

9. Civilné sporové konanie ako konanie, ktorého účelom je poskytovanie ochrany súkromno-právnym vzťahom je ovládané (okrem iného) dispozičným a prejednávacím princípom. Konanie sa začne len na základe podanej žaloby. Žalobca vymedzuje predmet sporového konania, a to pokiaľ ide o konkrétny právny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je ohrozený alebo porušený, konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť súdnu ochranu a výšku alebo rozsah plnenia, ktoré z daného nároku žiada priznať. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Rozsudok v sporovom konaní (v zásade) zodpovedá tomu, čo strany sporu zhodne tvrdili a (v zásade) nezohľadňuje to, čo žiadna zo strán sporu netvrdila. Ustanovenie § 295 CSP predstavuje jedno z kľúčových ustanovení prelamujúcich dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom.

10. Skutkovým základom súdneho rozhodnutia (§ 215 ods. 1 CSP) je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov, ktoré získava predovšetkým dokazovaním. V klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len s komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie objektívnej či materiálnej pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje.

11. Žalobca v podanej žalobe tvrdil, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere, kde bol dohodnutý termín konečnej splatnosti poskytnutého úveru vo výške 200,- eur na 27.10.2016. Ďalej v žalobe žalobca tvrdil, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok, čím stratil výhodu splátok. Okresný súd Dolný Kubín výzvou z 23.06.2020 (č.l. 68) žalobcu žiadal, aby doplnil svoje skutkové tvrdenia a uviedol, či medzi stranami sporu došlo k dohode o inej splatnosti celkovej čiastky úveru než v termíne do 27.10.2016. Na uvedenú výzvu žalobca podanú žalobu doplnil s tým, že uzatvoril so žalovaným dohodu o plnení v splátkach v rovnaký deň ako bola uzatvorená zmluva o úvere. Na základe neplnenia si tejto dohody dodatok zanikol od počiatku, nakoľko žalovaný porušil dohodu a splatnosť úveru nastala podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere 27.10.2016.

12. Ako už bolo konštatované vyššie súd pri zisťovaní skutkového stavu, a to ani v prípade, že sa jedná o spotrebiteľský spor, nepôsobí súd v pozícii aktívneho vyšetrovateľa. Môže za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej strany žiadať, vykonanie aj iných dôkazov, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, čo bolo aj v prejednávanej veci. Nemôže si však v zmysle tohto ustanovenia „dotvárať“ skutkové tvrdenia, ktoré zo žaloby nevyplývajú. Žalobca tvrdil, že konečná splatnosť úveru je 27.10.2016, nakoľko dohoda o splátkach od počiatku zanikla pre riadne neplnenie povinnosti žalovaného. Tieto tvrdenia spochybňované neboli. Pokiaľ okresný súd konštatoval, že splatnosť jednotlivých splátok v zmysle žalobcom tvrdenej zaniknutej dohody o splátkach mala existovať v čase od uzavretia zmluvy o úvere do dohodnutej konečnej splatnosti, tieto jeho závery nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. Aj keď v prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor, kde je posilnená funkcia súdu, ktorý môže aj bez aktivity sporovej strany - spotrebiteľa v záujme jeho ochrany, sám z vlastnej iniciatívy ex offio žiadať doplniť a predložiť ďalšie dôkazy, nemôže však sám vytvárať bez existencie dôkazov, z ktorých by vychádzal skutkový stav veci.

13. Okresný súd tak pri prejednaní veci postupoval nesprávne, keď dospel ku skutkovým záverom, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývali a vec nesprávne právne posúdil. Na základe toho preto odvolací súd v napadnutom výroku, ktorým vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní okresný súd opätovne posúdi uplatnený nárok v zmysle vyššie naznačenej skutkovej a právnej argumentácie odvolacieho súdu. Primárne si ustáli skutkové tvrdenia žalobcu a vysporiada sa s výsledkami vykonaného dokazovania, vo veci pri aplikácii príslušnej právnej normy opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania (§ 262 ods. 1 CSP) a tiež aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

14. Na záver považuje odvolací súd za potrebné upriamiť pozornosť súdu prvej inštancie na pochybenie pri doručovaní písomností súdu žalovanému. Z oznámenia Mesta V. C. (č.l. 55) vyplýva, že žalovanému bol zrušený trvalý pobyt na adrese V. C. M. XXXX/X, č. bytu XX na návrh vlastníkov nehnuteľností podľa § 7 ods. 1 písm. f/ zák. č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov SR a registra obyvateľov SR. Miestom nového trvalého pobytu žalovaného je Mesto V. C.. Žalovaný má teda adresu evidovanú v Registri obyvateľov ako M. V. C.. Okresný súd žalovanému rozsudok doručoval podľa § 106 ods. 3 CSP oznámením na úradnej tabuli súdu a na jeho webovej stránke, rovnako aj odvolanie žalobcu. Postup podľa § 106 ods. 3 CSP však prichádza do úvahy len v prípade, ak adresát - fyzická osoba nemá adresu evidovanú v Registri obyvateľov SR. Z obsahu spisu ale vyplýva, že žalovaný má adresu trvalého pobytu M. V. C.. V zmysle ust. § 5 zák. č. 253/1998 Z.z. sa za adresu občana v prípadoch uvedených v citovanom ustanovení na účely doručovania písomností od orgánu verejnej správy a iných štátnych orgánov, považuje adresa sídla obecného úradu. Z uvedeného je potrebné analogicky vychádzať aj v prípadoch podľa § 7 ods. 3 cit. zákona. Súd prvej inštancie tak bol povinný doručiť žalovanému súdne zásielky (s výnimkou žaloby) na takto určenú adresu, t.j. na adresu sídla obecného/mestského úradu obce/mesta,

v ktorej má žalovaný hlásený trvalý pobyt a ktorá je v zmysle citovaného ustanovenia následne povinná upozorniť prihláseného občana (žalovaného) na doručenie písomnosti spôsobom v mieste obvyklým. Okresný súd však takýmto spôsobom nepostupoval pri doručovaní súdnych písomností žalovanému. V ďalšom konaní preto pri predvolávaní žalovaného na termín pojednávania ako aj pri doručovaní súdnych písomností je nutné, aby dodržal vyššie uvedený zákonný postup.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)